

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.720/2017/7.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke
. Osztovits András előadó bíró
. Tibold Ágnes bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Zilahy és Társa Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. Zilahyné dr. Gellei Emőke ügyvéd

Az alperes: I. rendű

Az alperes képviselője: Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr.
Nagy Szilárd ügyvéd

A per tárgya: szerződési feltétel tisztességtelenségének
megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi
Ítéltábla 16.Gf.40.091/2017/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Fővárosi Törvényszék
36.G.40.016/2016/11. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében, a perköltségre vonatkozó rendelkezéseire is kiterjedően - hatályon kívül helyezi, e körben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint másodfokú, valamint 82.700 (nyolcvankétezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2008. május 7-én, továbbá 2008. április 2-án a felperes mint adós és az alperes mint hitelező deviza alapú kölcsönszerződést kötött.
- [2] Mindkét kölcsönszerződés I.4. pontja az alábbi rendelkezést tartalmazta: „Felek kijelentik, és kötelezik magukat arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítés esetére, vagy a jelen okirat szerinti kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön- és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejáratára, megállapítása, valamint bármely egyéb a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az Adós Banknál vezetett számlái és a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot. Ennek megfelelően a kölcsön és járulékai nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetése esetén a végrehajtás alapjául szolgáló, mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozást, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett, az Adós Banknál vezetett számláiról, illetve a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a Felek jelen okirat aláírásával kötelezettséget vállalnak. Felek felkérlik a jelen okiratot szerkesztő közjegyzőt, vagy egyébként illetékességgel bíró közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járulékai, továbbá egyéb tartozása mértékét, továbbá a fent hivatkozott tényeket, adatokat esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén, a bank felkérésére az adósok banknál vezetett számlái, a bank nyilvántartásai, könyvei alapján és nyilvántartásba való betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítsa, e tekintetben a banktitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadják”.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [3] A felperes módosított keresetében - többek között - a kölcsönszerződés I.4. pont tisztességtelenségének megállapítását kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 209/A. § (2) bekezdése és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999.(II.5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés b) és j) pontjai alapján. Arra hivatkozott, hogy a szerződés I.4. pontja a felperes mint fogyasztó hátrányára fordítja meg a szerződésből eredő követelések tekintetében a bizonyítási terhet.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a I.4. pont rendelkezései nem fordítják meg a bizonyítási terhet, ezért nem minősül tisztességtelennek.
- [6] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította a kölcsönszerződés [2] pontban ismertetett rendelkezéseinek érvénytelenségét. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: a felülvizsgálati eljárás tárgyát képező vitatott szerződéses rendelkezés a bizonyítási teher szabályait megfordítja, a felperesre, mint fogyasztóra hárul annak bizonyítása, hogy milyen összeggel tartozik a banknak, ezért a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontja alapján tisztességtelennek minősül. Utalt arra is, a kikötés lényegében kizárja annak lehetőségét, hogy az adós a továbbiakban bármely eljárásban eredményesen vitássá tegye a tartozása összegét, ezért az ebből az okból is tisztességtelen.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú ítélet helybenhagyását, másodlagosan a másodfokú bíróságot új eljárásra, új határozat hozatalára utasító határozat meghozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a szerződés I.4. pontja tisztességtelenségének vizsgálata körében jogszabálysértő módon értelmezte a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés j) pontját, valamint az rPtk. 209. § (5) bekezdését és 209/A. § (2) bekezdését.
- [8] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján jogszabálysértő.
- [10] A szerződés I.4. pontja tisztességtelenségének vizsgálata körében a Kúria utal az EBH2018.G.1. gazdasági elvi határozatban kifejtettekre, azt maradéktalanul irányadónak tekinti ebben a perben is. Az adott ügyben a perbelivel tartalmilag megegyező szerződéses rendelkezés tekintetében a Kúria akként foglalt állást, hogy az a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg. Rámutatott, az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. Döntésének jogi indokolásában hangsúlyosan hivatkozott az rPtk. 242. §-ában, a

bírószági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. tv. 21. §-ában, a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. tv. 111. § (1) bekezdésében, a Korm. rendelet 1. § (1) bek. i) és j) pontjaiban írtakra. A Kúria érvelését a BH2018.146. számon közzétett határozatában további érvekkel kiegészítette, ezeket jelen ügyben is irányadónak tekinti. A Kúria tehát az elsőfokú bírósággal értett egyet abban, hogy a perbeli szerződéses rendelkezés a bizonyítási terhet nem fordította meg és nem korlátozza a felperes jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem.

- [11] A Kúria mindezek alapján a jogerős ítéletet – a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében – az rPp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és e körben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Záró rész

- [12] Az eredményes felülvizsgálati kérelem alapján a pervesztes felperes köteles az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes javára másodfokú- és felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A megbízási szerződés alapján megállapítani kért ügyvédi munkadíj összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése alapján jelentősen mérsékelte, figyelemmel arra, hogy azt – az ügy bonyolultságára és az igen nagyszámú, a perbelivel azonos, illetve hasonló tárgyú ügyben az alperesi védekezés azonosságára – eltúlzottnak találta. Az ügyvédi munkadíj a hivatkozott IM rendelet 4/A. § (2) bekezdése alapján az ÁFA-t is tartalmazza. A felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [13] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2018. május 29.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró